

BÀI 4. KẾ THỪA VÀ KẾT TẬP

Cơ bản về kế thừa và kết tập trong OOP
Kế thừa và kết tập trong Java
Lớp lồng nhau

1

Kế thừa và kết tập

1. Tái sử dụng mã nguồn
2. Kết tập (Aggregation)
3. Kế thừa (Inheritance)

2

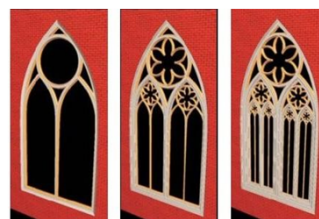
1. TÁI SỬ DỤNG MÃ NGUỒN

3

Tái sử dụng mã nguồn là gì?

- Sử dụng lại các mã nguồn đã viết
- Lập trình cấu trúc: chương trình con
- Lập trình hướng đối tượng: nhiều loại đối tượng có thuộc tính, hành vi tương tự nhau → tái sử dụng các lớp đã viết
  - Trong một lớp vẫn tái sử dụng phương thức
- Ưu điểm:
  - Giảm chi phí
  - Nâng cao khả năng bảo trì
  - Nâng cao khả năng mô hình hóa
  - ...

4

Các cách thức tái sử dụng mã nguồn

- Sao chép lớp cũ thành 1 lớp khác
  - Hạn chế: Dư thừa, khó quản lý khi có thay đổi
- Kết tập: Lớp mới là tập hợp hoặc sử dụng các lớp đã có
  - Chúng ta đã từng viết hàm main() trong đó có khai báo các đối tượng của một lớp. Nhưng đó không phải là kết tập
- Kế thừa: Lớp mới phát triển thêm các thuộc tính hoặc phương thức từ lớp đã có

5

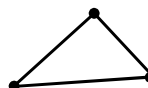
2. KẾT TẬP (AGGREGATION)

6

Kết tập là gì

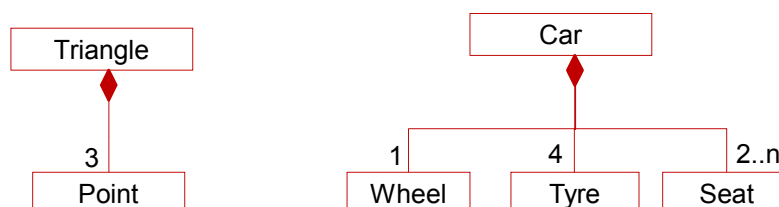
- Thành phần lớp mới chứa các đối tượng của lớp cũ
- Lớp mới: Lớp chứa/Lớp toàn thể
- Lớp cũ: Lớp thành phần
- Ví dụ:
  - Lớp cũ: Điểm (Point)
  - Lớp mới: Tam giác (Triangle) có 3 điểm
- Lớp chứa tái sử dụng các thuộc tính và phương thức của lớp thành phần thông qua đối tượng

7

Biểu diễn kết tập trên biểu đồ thiết kế

- Lớp chứa Lớp thành phần
- Sử dụng bội số quan hệ:
  - 1 số nguyên dương (1, 2, 3...)
  - Dải số (0..1, 1..n)
  - Bất kỳ giá trị nào: *
  - Không ghi: mặc định là 1

8

Minh họa trên Java – Lớp Point

```
package samsung.java.oop.basic.aggregation;
/** The Point class presents a point in the system Oxy */
public class Point {
    private double x, y;

    /** The constructor method
     * @param initX : the x coordinate
     * @param initY : the y coordinate
     */
    public void Point(double initX, double initY){
        this.x = newX;
        this.y = newY;
    }
}
```

9

Minh họa trên Java – Lớp Point (tiếp)

```
/** The X setter method*/
public void setX(double newX){
    this.x = newX;
}
/** The Y setter method*/

/** The X getter method*/
public double getX(){
    return this.x;
}
/** The Y getter method*/

/** Display the coordinates of a point*/
public void displayPoint(){
    System.out.printf("(%.f,%.f\n",this.x, this.y);
}
}
```

10

Minh họa trên Java – Lớp Triangle

```
package samsung.java.oop.basic.aggregation;
/** The Triangle class presents a triangle in the system
Oxy */
public class Triangle {
    private Point vertex1, vertex2, vertex3;

    /** The constructor method
    *@param vertex1 : the 1st coordinate
    *@param vertex2 : the 2nd coordinate
    *@param vertex3 : the 3nd coordinate
    */
    public Triangle(Point vertex1, Point vertex2,
                    Point vertex3){
        this.vertex1 = vertex1;
        this.vertex2 = vertex2;
        this.vertex3 = vertex3;
    }
}
```

11

Minh họa trên Java – Lớp Triangle (tiếp)

```
/** The setter methods*/
/** The getter method*/

public void displayTriangle(){
    System.out.println("The triangle has three
        vertices:");
    vertex1.displayPoint();
    vertex2.displayPoint();
    vertex3.displayPoint();
}
}
```

12

Ví dụ

- Xây dựng một trò chơi xúc xắc. Cách chơi như sau:
  - Mỗi hạt xúc xắc được gieo sẽ có giá trị ngẫu nhiên 1..6
  - Hai người lần lượt gieo 1 hạt xúc xắc
  - Sau mỗi lượt gieo, số điểm của lượt đó được tích lũy vào số điểm của người chơi
  - Sau các lượt gieo theo quy định, người thắng cuộc là người có tổng số điểm lớn hơn

13

Phát hiện lớp

- Trò chơi cần có 3 lớp: Die (xúc xắc), Player (người chơi), Match (trận đấu)
- Lớp Die:
  - Thuộc tính: face
  - Phương thức: roll() thiết lập một giá trị ngẫu nhiên cho face
- Lớp Player:
  - Thuộc tính: name, point
  - Phương thức: throwDie(Die) chờ nhấn phím bất kỳ để thực hiện gieo xúc xắc

Die
private int face
public roll() public int getFace()

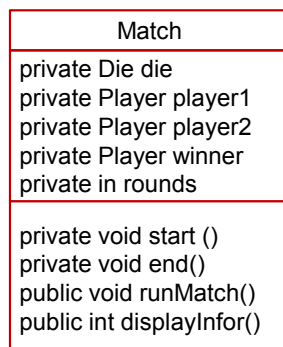
Player
private String name private int point
public void throwDie(Die) public void setPoint(int) public int getPoint()

14

Phát hiện lớp (tiếp)

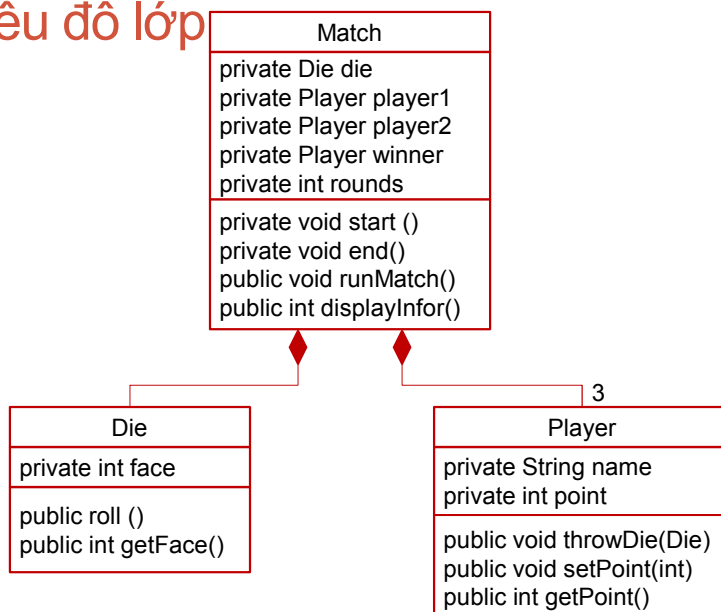
- Lớp Match:

- Thuộc tính: die, player1, player2, winner, rounds (số lượt gieo)
- Hành vi: start(), end(), runMatch(), displayInfor()

15

Biểu đồ lớp

16

Lớp Die

```
package samsung.java.oop.die.game;

import java.util.Random;

/**
 * The Die class presents the die in game
 */
public class Die {
    private int face;

    /**
     * Constructs a new die
     */
    public Die(){
        this.face = 1;
    }
}
```

17

Lớp Die (tiếp)

```
/**
 * Generate randomly a face
 * @return The face of the dice after rolling
 */
public int roll(){
    Random rand = new Random();
    this.face = rand.nextInt(5) + 1;
    return this.face;
}

/**
 * Get the current face of the die
 * @return The current face
 */
public int getFace(){
    return this.face;
}
}
```

18

Lớp Player

```
package samsung.java.oop.die.game;
import java.io.IOException;
import java.util.Scanner;

/** This class describes a player in game */
public class Player {
    private String name;
    private int point;
    private Scanner pressKey;

    /**Constructs a new player with his name
     * @param initName: The player's name */
    public Player(String initName){
        this.name = new String(initName);
        this.point = 0;
    }
}
```

19

Lớp Player (tiếp)

```
/**Player throw a die
 * @param die: The Die object */
public void throwDie(Die die){
    int currentThrow;
    pressKey = new Scanner(System.in);
    System.out.print("Press Enter to throw your die!");
    try {
        System.in.read();
    } catch (IOException e) {
        e.printStackTrace();
    }
    pressKey.nextLine();
    currentThrow = die.roll();
    this.point += currentThrow;
    System.out.println(currentThrow + " points");
}
```

20

Lớp Player (tiếp)

```

/**Set a new point for player after he threw die
 * @param newPoint: The new point after throwing
 */
public void setPoint(int newPoint){
    this.point = newPoint;
}
/**Get the current point of the player
 * @return: The current point*/
public int getPoint(){
    return this.point;
}
/**Get the name of player
 * @return The name of player */
public String getName(){
    return this.name;
}
}

```

21

Lớp Match

```

package samsung.java.oop.die.game;
public class Match {
    private Die die;
    private Player player1, player2;
    private Player winner;
    private int rounds;

    /** Constructs a new match with initial values
     * @param initPlayer1: The 1st player
     * @param initPlayer2: The 2nd player
     * @param initRounds: The number of rounds
     */
    public Match(String initPlayer1, String initPlayer2, int
                  initRounds){
        this.player1 = new Player(initPlayer1);
        this.player2 = new Player(initPlayer2);
        this.die = new Die();
        this.rounds = initRounds;
    }
}

```

22

Lớp Match (tiếp)

```

/** Running the match */
public void runMatch(){
    this.start();
    this.stop();
    this.displayInfor();
}

/** Start the match*/
private void start(){
    System.out.println("Start!");
    for(int i = 1; i<= this.rounds; i++){
        System.out.println("-----Round " + i + "-----");
        System.out.println(player1.getName() + " throw!");
        player1.throwDie(die);
        System.out.println(player2.getName() + " throw!");
        player2.throwDie(die);
    }
}

```

23

Lớp Match (tiếp)

```

/** Stop the match */
private void stop(){
    int pointPlayer1, pointPlayer2;
    pointPlayer1 = player1.getPoint();
    pointPlayer2 = player2.getPoint();
    if(pointPlayer1 > pointPlayer2)
        this.winner = this.player1;
    else if(pointPlayer2 > pointPlayer1)
        this.winner = this.player2;
}

/** Display the information of the game */
public void displayInfor(){System.out.println("---RESULT---");
    System.out.println(player1.getName() +" has " +
        player1.getPoint() +" points");
    System.out.println(player2.getName() +" has " +
        player2.getPoint() +" points");
    if(this.winner!=null)
        System.out.println("The winner is " + winner.getName());
    else System.out.println("You are draw");
}

```

24

Lớp Game để thử nghiệm

```
package samsung.java.oop.die.game;
import java.util.Scanner;
public class Game {
    public static void main(String[] args) {
        Match match;
        String player1, player2;
        int rounds;
        Scanner inputData = new Scanner(System.in);
        System.out.print("Enter the name of the 1st player: ");
        player1 = inputData.next();
        System.out.print("Enter the name of the 2nd player: ");
        player2 = inputData.next();
        System.out.print("Enter the number of rounds: ");
        rounds = inputData.nextInt();

        match = new Match(player1, player2, rounds);
        match.runMatch();
    }
}
```

25

Bài tập trên lớp

- Lớp Player có thêm thuộc tính wonMatch ghi lại số ván thắng.
- Giả sử 2 người chơi phải chơi 3 ván đấu. Nếu người chơi nào thắng trước 2 ván thì người chơi đó thắng cả trận đấu.
- Hãy viết lại các lớp để thỏa mãn yêu cầu trên

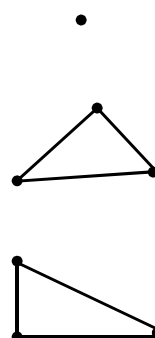
26

2. KẾ THỪA (INHERITANCE)

27

Kế thừa là gì?

- Tạo lớp mới bằng cách phát triển từ lớp đã có
- Lớp mới kế thừa những thành viên đã có trong lớp cũ
  - **Lưu ý: Không kế thừa giá trị**
- Lớp cũ: Lớp cha (superclass), lớp cơ sở (baseclass)
- Lớp mới: Lớp con (subclass), lớp dẫn xuất (derived class)
- Ví dụ:
  - Lớp cũ: Điểm (Point)
  - Kết tập: Tam giác (Triangle) có 3 điểm
  - Kế thừa: Tam giác vuông (Right Triangle)

28

Kế thừa vs Kết tập

Kế thừa

- Tái sử dụng mã nguồn thông qua lớp
- Quan hệ “là một loại”
- Ví dụ: Tam giác vuông là một loại tam giác

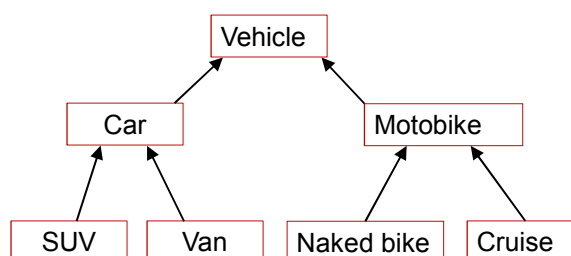
Kết tập

- Tái sử dụng mã nguồn thông qua đối tượng.
- Quan hệ “là một phần”
- Ví dụ: Tam giác có 3 đỉnh

29

Biểu diễn kế thừa trên biểu đồ thiết kế

- Lớp cha ←——— Lớp con
- Cây phân cấp kế thừa: Biểu diễn mối quan hệ kế thừa giữa các lớp
- Lớp con kế thừa các thành viên của các lớp tổ tiên theo chỉ định truy cập
- SUV kế thừa trực tiếp từ Car
- SUV kế thừa gián tiếp từ Vehicle

30

Kế thừa trong Java

- Cú pháp

```
class SubClass extends SuperClass{
    //SubClass body
}
```

- Lớp con truy cập tới thành viên lớp cha qua từ khóa **super**
- Mọi lớp trong Java đều kế thừa từ lớp tổng quát Object
- Lớp Object cung cấp một số phương thức `toString()`, `equals()`
- Java chỉ cho phép đơn kết thừa: một lớp chỉ có thể kế thừa từ duy nhất 1 lớp khác

31

Chỉ định truy cập và kế thừa

- Chỉ định truy cập lớp:
  - **public**: cho phép lớp con kế thừa nằm ở bất kỳ đâu
  - **Không chỉ định**: chỉ cho phép lớp con kế thừa nằm cùng gói
- Chỉ định truy cập thành viên:
  - **public, protected**: cho phép lớp con ở bất kỳ đâu được kế thừa thuộc tính/phương thức này, được truy cập vào thuộc tính/thành viên tương ứng trên lớp cha
  - **Không chỉ định**: chỉ cho phép lớp con ở cùng gói được kế thừa và được truy cập tới thuộc tính/thành viên tương ứng của lớp cha.
  - **private**: lớp con không được kế thừa thuộc tính/phương thức này, không được truy cập vào thuộc tính/thành viên tương ứng trên lớp cha

32

Chỉ định truy cập và kế thừa – ví dụ

```
package samsung.java.oop.public.inheritance;

/** This is a public superclass*/
public class PublicClass {
    private int privateValue;
    protected int protectedValue;
    int noModifierValue;
    public float publicValue;

    private void privateMethod(){};
    protected int protectedMethod(){};
    String noModifierMethod(){};
    public float publicMethod(){};
}
```

33

Chỉ định truy cập và kế thừa – ví dụ

```
package samsung.java.oop.public.inheritance;

/** The subclass is in the same package*/
public class AnySubClass extends PublicClass{
    super.privateValue = 0; //wrong
    super.protectedValue = 0; //OK
    super.noModifierValue = 0; //OK
    super.publicValue = 0; //OK

    //Similarly with methods
}
```

34

Chỉ định truy cập và kế thừa – ví dụ

```
package samsung.java.oop.public.inheritance.other;
import package samsung.java.oop.public.inheritance.*

/** The subclass is in the other package*/
public class OtherSubClass extends PublicClass{
    super.privateValue; //wrong
    super.protectedValue; //OK
    super.noModifierValue; //wrong
    super.publicValue; //OK

    //Similarly with methods
}
```

35

Chỉ định truy cập và kế thừa – ví dụ

```
package samsung.java.oop.restrict.inheritance;

/** This is a superclass without modifier*/
class RestrictClass {
    private int privateValue;
    protected int protectedValue;
    int noModifierValue;
    public publicValue

    private void privateMethod(){};
    protected int protectedMethod(){};
    String noModifierMethod(){};
    public float publicValue(){};
}
```

36

Chỉ định truy cập và kế thừa – ví dụ

```
package samsung.java.oop.restrict.inheritance;

/** The subclass is in the same package*/
public class AnySubClass extends RestrictClass{
    super.privateValue = 0; //wrong
    super.protectedValue = 0; //OK
    super.noModifierValue = 0; //OK
    super.publicValue = 0; //OK

    //Similarly with methods
}
```

37

Chỉ định truy cập và kế thừa – ví dụ

```
package samsung.java.oop.restrict.inheritance.other;
import package samsung.java.oop. restrict.inheritance.*

/** The subclass is in the other package*/
public class OtherSubClass extends RestrictClass{ //wrong
}
```

- Lớp cha `RestrictClass` không cho phép lớp con nằm bên ngoài gói

38

Khởi tạo đối tượng trong kế thừa

- Lớp con không kế thừa phương thức khởi tạo của lớp cha
- Lớp cha phải được khởi tạo trước lớp con
- Các phương thức khởi tạo của lớp con luôn gọi phương thức khởi tạo của lớp cha
  - Tự động gọi (không tường minh – không cần thể hiện bằng câu lệnh gọi): nếu lớp cha có phương thức khởi tạo mặc định
  - Gọi trực tiếp (tường minh): nếu lớp cha có phương thức khởi tạo khác mặc định

Cú pháp: `super(parameterList)`

39

Khởi tạo đối tượng trong kế thừa

```
public class Base{
    public Base(){
        System.out.println("Base");
    }
}
```

```
public class Sub extends Base{
    public Sub(){
        System.out.println("Sub");
    }
}
```

```
public class Test{
    public static void main(String[] args){
        Sub subObj = new Sub();
    }
}
```

Kết quả khi chạy Test:

```
Base
Sub
```

40

Khởi tạo trong kế thừa – Ví dụ

```
package samsung.java.oop.inheritance.construct;

/** This is a any superclass*/
public class AnyClass {
    private int supValue;

    /**Constructs a new AnyClass object*/
    public AnyClass(int initSupValue){
        this.supValue = initSupValue;
    }
}
```

41

Khởi tạo trong kế thừa – Ví dụ

```
package samsung.java.oop.inheritance.construct;

/** This is a any subclass*/
public class AnySubClass extends AnyClass{
    private int subValue;

    /**Constructs a new AnySubClass object*/
    public AnySubClass(int initSubValue){
        this.subValue = initSubValue;
    }/*wrong because don't calls the constructor of the
    superclass*/

    /**Constructs a new AnySubClass object without parameter*/
    public AnySubClass() {
        super(0);
    }
}
```

42

```

/**Constructs a new AnySubClass object with initial value
    for superclass*/
public AnySubClass(int initSupValue){
    super(initSupValue);
}

/**Constructs a new AnySubClass object with initial values
    for both*/
public AnySubClass(int initSubValue, int initSupValue){
    this.subValue = initSubValue;
    super(initSupValue);
}/*wrong because don't firstly calls superclass's
    constructor*/

/**Constructs a new AnySubClass object with initial values
    for both*/
public AnySubClass(int initSubValue, int initSupValue){
    super(initSupValue);
    this.subValue = initSubValue;
}

```

43

Đối tượng cha và con – Ví dụ

```

public class Base{
    public String pubData;
    private String prvData;
    public Base(){
        System.out.println("Base");
        prvData = "private";
    }
    public String getPrvData(){
        return prvData;
    }
}

```

```

public class Sub extends Base{
    public Sub(){
        //truy cập tới thành viên
        //của cha trong lớp con
        pubData = "public";
        System.out.println("Sub");
    }
}

```

```

public class Test{
    public static void main(String[] args){
        Sub subObj = new Sub();
        //truy cập tới thành viên của cha qua đối tượng con
        System.out.println(subObj.pubData);
        System.out.println(subObj.getPrvData());
    }
}

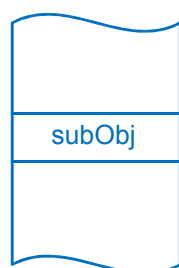
```

44

Đối tượng cha và con – Giải thích

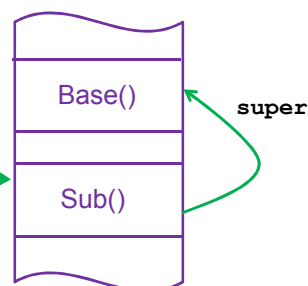
- Khi khởi tạo đối tượng con, đối tượng cha được tạo ra và độc lập với đối tượng con này.
  - Tuy nhiên, không thể truy cập từ ngoài tới đối tượng cha vì đối tượng cha là không tường minh.
- Đối tượng con có tham chiếu tới đối tượng cha qua từ khóa **super** (tham chiếu này là private)

Bộ nhớ stack

`Sub subObj = new Sub();`

Bộ nhớ heap

45

Đối tượng cha và con – Giải thích

- Trong lớp con, nếu truy cập tới thuộc tính/phương thức của cha thì truy cập đó có được là qua từ khóa **super**
    - // từ khóa **super** được dùng không tường minh
- ```
pubData = "public";
// lời gọi tương đương khi dùng từ khóa super tường minh
super.pubData = "public";
```
- Bản chất của kế thừa: đối tượng con có thể truy cập tới cha của nó qua từ khóa **super** (tường minh, hoặc không tường minh)
    - Kế thừa không có nghĩa là truyền thuộc tính/phương thức từ sở hữu của cha sang sở hữu của con
    - Trong ví dụ, lớp con không có thuộc tính `pubData` và phương thức `getPrvData()`

46

## Đối tượng cha và con – Giải thích

- Khi truy cập tới một phương thức của lớp cha qua đối tượng con kế thừa, thì đối tượng con đó đã được nhìn nhận như là một đối tượng thuộc lớp cha (upcasting)
- Ví dụ: đối tượng mà `subObj` tham chiếu tới được nhìn nhận như là đối tượng thuộc lớp `Base`

```
System.out.println(subObj.pubData);
```

```
System.out.println(subObj.getPrvData());
```

- Có thể hiểu lời gọi trên là

```
subObj.super.pubData
```

```
subObj.super.getPrvData()
```

mặc dù khi lập trình, nếu viết như vậy sẽ bị báo lỗi (vì tham chiếu `super` ở lớp con là private).

47

Kế thừa - Một ví dụ thú vị khác

```
public class Father{
    private int moneyInWallet; //tiền trong ví của cha
    public Father(){
        moneyInWallet = 100;
    }
    public void withdraw(int amount){
        moneyInWallet -= amount;
        System.out.println("The money of father remains: " +
                           moneyInWallet);
    }
}
```

```
public class Child extends Father{
    private int moneyInWallet; //tiền trong ví của con
    public Child(){
        moneyInWallet = 20;
    }
}
```

48

Kế thừa - Một ví dụ thú vị

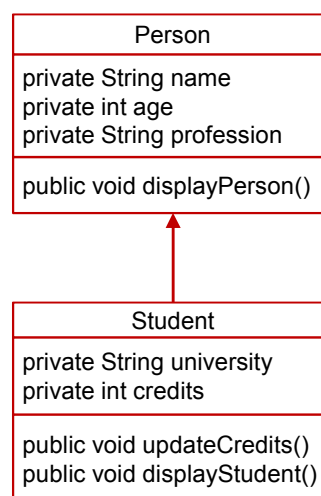
```
public class Test{
    public static void main(String[] args){
        Child son = new Child();
        son.withdraw(10);
    }
}
```

- Hãy chạy chương trình và xem kết quả
- Giải thích: Lớp `Child` không có phương thức `withdraw()` để rút tiền từ ví của mình. Do đó khi thực hiện lời gọi `son.withdraw()` thì đối tượng được tham chiếu bởi `son` được tự động nhìn nhận như là đối tượng thuộc lớp cha `Father`, và thực hiện rút tiền từ ví của cha

49

Kế thừa – Ví dụ đầy đủ

- **Lớp `Person`:**
  - name: tên
  - age: tuổi
  - profession: nghề nghiệp
  - `displayPerson()`: hiển thị thông tin
- **Lớp `Student` kế thừa lớp `Person`:**
  - university: trường học
  - credits: số tín chỉ đã tích lũy
  - `updateCredits(int)`: cập nhật số tín chỉ đã tích lũy
  - `displayStudent()`: hiển thị thông tin.

50

Lớp Person

```
package samsung.java.oop.person;
/**The Person class contains some information of someone */
public class Person {
    private String name;
    private int age;
    private String profession;

    /** Construct a new Person object with name and age
     * @param initName: Initial name
     * @param initAge: Initial age
     */
    public Person(String initName, int initAge){
        this.name = new String(initName);
        this.age = initAge;
        this.profession = new String("Unemployed");
    }
}
```

51

Lớp Person (tiếp)

```
/**Set new profession for a person
 * @param newProfession: New profession
 */
public void setProfession(String newProfession){
    this.profession = new String(newProfession);
}

/** Display the information of someone
 */
public void displayPerson(){
    System.out.println("Full name: " + this.name);
    System.out.println("Age: " + this.age);
    System.out.println("Profession: " + this.profession);
}
}
```

52

Lớp Student

```
package samsung.java.oop.student;
import samsung.java.oop.person.Person;
/**The Student class contain the information of the student.
 * This class inherit from the Peerson class.*/
public class Student extends Person {
    private String university;
    private int credits;
    /** Construct a new student with name, age and the
     university where he studies. The cumulated credits of
     the student initiated by zero */
    public Student(String initName, int initAge, String
                    initUniversity){
        super(initName, initAge);
        super.setProfession("Student");
        this.university = initUniversity;
        credits = 0;
    }
```

Sử dụng setter method để truy cập vào các thuộc tính private của lớp cha

53

Lớp Student (tiếp)

```
/**Update the cumulated credits of the student after he
 completed a course
 * @param moreCredits: The more credits cumulated by
 student */
public void updateCredits(int moreCredits){
    this.credits += moreCredits;
}
/** Display the information of the student */
public void displayStudent(){
    super.displayPerson();
    System.out.println("University: " + this.university);
    System.out.println("Cumulated credits: " +
                        this.credits);
}
}
```

Gọi phương thức của lớp cha để hiển thị giá trị các thuộc tính của lớp cha

54

Lớp StudentManagement

```
samsung.java.oop.student;
import samsung.java.oop.person.Person;
public class StudentManagement {
    public static void main(String[] args) {
        Person someone = new Person("Nguyen Ha Dong",18);
        someone.displayPerson();

        System.out.println("\nDong becomes a student at HUST");
        String name = someone.getName();
        int age = someone.getAge();

        Student bkStudent = new Student(name, age, "HUST");
        bkStudent.displayStudent();

        System.out.println("\nDong has just passed the Java
            Programming course");
        bkStudent.updateCredits(3);
        bkStudent.displayStudent();
    }
}
```

} lấy giá trị thuộc tính của một
đối tượng lớp cha cho một đối
tượng lớp con

55

Lớp Student – Không sử dụng kế thừa

```
public class Student {
    private String name;
    private int age;
    private String profession;
    private String university;
    private int credits;

    public Student(String initName, int initAge, String
        initUniversity){

        name = initName;
        age = initAge;
        profession = "Student";
        this.university = initUniversity;
        credits = 0;
    }
}
```

56

Lớp Student-Không sử dụng kế thừa (tiếp)

```
public void displayStudent() {
    System.out.println("Full name: " + this.name);
    System.out.println("Age: " + this.age);
    System.out.println("Profession: " + this.profession);
    System.out.println("University: " + this.university);
    System.out.println("Cumulated credits: " +
        this.credits);
}
```

- Dễ thấy lớp Student đã không còn tái sử dụng những gì đã sẵn có của lớp Person
- Kế thừa là “tái sử dụng”
- Kế thừa không phải là “tái sở hữu”: không chuyển những gì lớp cha có sang lớp con

57

Che thuộc tính

- Trong lớp con khai báo một thuộc tính có tên giống lớp cha thì trên lớp con thuộc tính của lớp cha bị che đi.
- Để truy cập tới thuộc tính trên lớp cha dùng từ khóa `super`
- Để phân biệt trên lớp con, dùng từ khóa `this`
- Ví dụ

```
package samsung.java.oop.override.field
public class Parents {
    int intData; //no modifier
    float floatData; //no modifier
}
```

58

Ví dụ - Che thuộc tính (tiếp)

```
package samsung.java.oop.override.field
public class Children extends Parent {
    private int intData; //overrides intData
    public void overrideTest(){
        intData = 1; //Integer data in Children
        super.intData = -1; //Overriden integer data in Parent
        floatData = 0.0f; //Non-overriden float data in Parent

        System.out.println("Integer in Chidlren:" + intData);
        System.out.println("Integer in Parents:" +
                               super.intData);
        System.out.println("Float in Parents:" +
                               super.floatData);
    }
}
```

59

Ví dụ - Che thuộc tính (tiếp)

```
package samsung.java.oop.override.field
public class OverridenTest {
    public static void main(String[] args) {
        Children child = new Children();
        child.displayData();
    }
}
```

• Kết quả thực hiện chương trình:

```
Integer in Children: 1
Integer in Parents: -1
Float in Parents: 0.0
```

- Lớp con vẫn kế thừa thuộc tính intData của cha, nhưng chỉ có thể truy cập nếu sử dụng từ khóa super tương minh **super.intData = -1;**

60

Chồng phương thức và ghi đè phương thức

- Lớp con có thể định nghĩa lại các phương thức kế thừa được từ lớp cha:
  - Ghi đè (overriding)
  - Chồng phương thức (overloading)
- Ghi đè (override): Giữ nguyên tên phương thức và danh sách đối số. Khi đó phương thức của lớp cha sẽ bị che đi
  - Truy cập tới phương thức lớp cha qua từ khóa `super`
- Chồng phương thức (overloading): Giữ nguyên tên phương thức và thay đổi danh sách đối số. Phương thức lớp cha được gọi bình thường.
- *Lưu ý: luôn phải giữ nguyên kiểu dữ liệu trả về*

61

Ví dụ

- Chúng ta sẽ viết lại phương thức để hiển thị thông tin trong lớp `Student`

```
/** Display the information of the student by overriding the
method displayPerson() of the superclass*/
public void displayPerson() {
    super.displayPerson();
    System.out.println("University: " + this.university);
    System.out.println("Cumulated credits: " +
                        this.credits);
}
}
```

62

Trở lại với ví dụ về Father và Child

- Chúng ta sẽ ghi đè phương thức `withdraw()` tại lớp con

```
public class Child extends Father{
    private int moneyInWallet; //tiền trong ví của con
    public Child(){
        moneyInWallet = 20;
    }

    //overriding
    public void withdraw(int amount){
        moneyInWallet -= amount;
        System.out.println("The money of child remains: "
                           + moneyInWallet);
    }
}
```

63

Father và Child

```
public class Test{
    public static void main(String[] args){
        Child son = new Child();
        son.withdraw(10);
    }
}
```

- Hãy chạy chương trình và xem kết quả
- Giải thích: Lớp `Child` đã có phương thức `withdraw()` để rút tiền từ ví của mình. Do đó khi thực hiện lời gọi `son.withdraw()` thì đối tượng tham chiếu bởi `son` được nhìn nhận như là đối tượng thuộc lớp `Child`, và thực hiện rút tiền từ ví của mình

64

Father và Child – Chồng phương thức

- Chúng ta sẽ ghi đè phương thức `withdraw()` tại lớp con

```
public class Child extends Father{
    private int moneyInWallet; //tiền trong ví của con
    public Child(){
        moneyInWallet = 20;
    }

    //overloading
    public void withdraw(){
        moneyInWallet -= 10;
        System.out.println("The money of child remains: "
                           + moneyInWallet);
    }
}
```

65

Father và Child – Chồng phương thức

```
public class Test{
    public static void main(String[] args){
        Child son = new Child();
        son.withdraw(10);
        son.withdraw();
    }
}
```

- Hãy chạy chương trình và xem kết quả
- Giải thích:
  - Trong lời gọi `son.withdraw(10)`; đối tượng tham chiếu bởi `son` được xem như là đối tượng lớp `Father` nên rút tiền từ ví của cha
  - Trong lời gọi `son.withdraw()`; đối tượng tham chiếu bởi `son` được xem như là đối tượng lớp `Child` nên rút tiền từ ví của mình

66

Cấm ghi đè

- Trong một số trường hợp cần cấm ghi đè phương thức khi kế thừa:
  - Đảm bảo tính đúng đắn: việc ghi đè phương thức có thể gây ra sự sai lệch về ý nghĩa
  - Tính hiệu quả: giảm thời gian xử lý lời gọi phương thức
- Cấm ghi đè: định nghĩa phương thức với từ khóa `final`

```
/** Display the information of someone
 */
public final void displayPerson() {
    System.out.println("Full name: " + this.name);
    System.out.println("Age: " + this.age);
    System.out.println("Profession: " + this.profession);
}
```

67

Từ khóa `final`

- Khai báo một thành viên hằng: không thể bị che trong lớp con
- Khai báo một phương thức: không thể bị ghi đè trong lớp con
- Khai báo một lớp: không cho phép kế thừa

```
package samsung.java.oop.person;
/**The Person class contains some information of someone */
public final class Person {
    //class's body
}
```

68